

DENET VERGİ SİRKÜLER

Sirküler Tarihi : 26.07.2017
Sirküler No : 2017/066

İZAHA DAVET MÜESSESİNE İLİŞKİN 482 SIRA NO.LU VUK GENEL TEBLİĞİ

6728 Sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Vergi Usul Kanunu'nun 370. Maddesinin yeniden düzenlenmesi suretiyle ihdas edilen “izaha davet” müessesesi hakkındaki bilgilere 2016/51 sayılı Sirkülerimizde yer verilmiştir.

Bu defa çıkarılan [482 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#) ile, izaha davet konusunda Maliye Bakanlığı'nca bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Anılan Tebliğ düzenlemeleri yeterince açık olmakla beraber, aşağıda ana başlıkları itibariyle özetlenmiştir.

1. “İzaha Davet” Müessesesi Hakkında Genel Bilgi:

Vergi Usul Kanunu'nun 370. Maddesinde düzenlenmiş olan İzaha davet müessesesi, verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğu dair yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitlerle ilgili olarak aynı merciler tarafından mükelleflerden açıklama talep edilmesi olup, bu müessese, yapılan değerlendirmeler sonucunda vergi ziyasına sebebiyet vermediği anlaşılan mükelleflerin konuyla ilgili vergi incelemesine veya takdire sevk edilmesini önlemekte, vergi ziyasına sebebiyet verildiği durumlarda ise belirli şartlar dahilinde indirimli ceza uygulanmak suretiyle mükellefleri daha ağır müeyyidelerden korumaktadır.

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıнын bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıнын toplam gelirleri 2016 yılında 7,6 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 150'den fazla ülkede bulunan 1.401 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 67.000'nin üzerinde kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Denet'in müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz, iktibas edilemez.

2. İzaha Davet Edilecek Tespit Konuları:

İzaha davet kapsamına alınan konular, Bakanlık tarafından aşağıdakilerle sınırlandırılmıştır. Bunlar dışındaki konular hakkında yapılan ön tespitler sonucunda mükellefler izaha davet edilmeyecek, sadece aşağıdaki konular hakkındaki ön tespitler nedeniyle davette bulunulacaktır.

- 2.1. Alıcı ve satıcılar tarafından düzenlenen Ba-Bs formları arasındaki uyumsuzluklar nedeniyle yapılacak izaha davet,
- 2.2. Kredi kartı satış bilgileri ile KDV beyannamelerindeki matrah bilgileri arasındaki uyumsuzluklar nedeniyle yapılacak izaha davet,
- 2.3. Serbest meslek kazancı, ücret, gayri menkul sermaye iradı gibi tevkifata tabi kazanç sahiplerinin verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde gösterilen tevkifat bilgileri ile bu tevkifatları yapmak durumunda olan mükelleflerin muhtasar ve prim hizmet beyannameleri arasındaki uyumsuzluklar nedeniyle yapılacak izaha davet,
- 2.4. 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu ve 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu uyarınca belirlenen asgari ücret tarifelerinin altında KDV matrahı beyan ettiği konusunda ön tespit bulunan avukatlar ve meslek mensuplarına yapılacak izaha davet,
- 2.5. Yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinde uygulanan GVK'nun 89. ve KVK'nun 10. Maddeleri uyarınca yapılan bağış ve yardım indirimleri, eğitim ve sağlık harcaması indirimleri ve girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların, Kanunda belirtilen oranların üzerinde olduğunun ön tespiti halinde yapılacak izaha davet,
- 2.6. Kar dağıtım tablolarında yer alan bilgiler ile diğer verilerin karşılaştırılması sonucunda dağıttıkları karlardan stopaj yapmadıkları konusunda ön tespit bulunanlara yapılacak izaha davet,
- 2.7. Geçmiş yıl zararlarının mahsubunda, geçmiş yıllar beyannameleriyle uyumsuzluk olanlar ile beş yıllık mahsup süresini ihlal ettiği konusunda ön tespit bulunanlara yapılacak izaha davet,
- 2.8. KVK'nun 5/1-a maddesi kapsamında iştirak kazanç istisnası uygulayıp da elde ettikleri iştirak kazançlarını ilgili gelir tablosu hesaplarında göstermeyen kurumlara yapılacak izaha davet,
- 2.9. KVK'nun 5/1-e maddesinde yer alan taşınmaz ve iştirak satış kazancı istisnası uygulayan kurumların istisna şartlarını ihlal ettiklerinin ön tespiti halinde yapılacak izaha davet,
- 2.10. Ortak veya ortaklarla ilişkili kişilerden kullandıkları borç tutarı dönem başı özvarlığının üç katını aştığı durumda örtülü sermaye kullandığı kuşkusu bulunan kurumlara yapılacak izaha davet,
- 2.11. Bilançonun ortaklardan alacaklar hesabında bakiye bulunup da gelir tablosunda faiz geliri kalemi olmayan kurumlara yapılacak izaha davet,
- 2.12. Ortaklık hakları veya hisselerini elden çıkarıp da gelir vergisi beyannamelerinde bu kazançta yer vermediği konusunda ön tespit bulunan limited şirket ortaklarına yapılacak izaha davet,
- 2.13. Gayrimenkul alım satım bedelini eksik beyan ettiği konusunda ön tespit bulunanlara yapılacak izaha davet,
- 2.14. Tapu dairelerinden edinilen bilgilere göre satın aldığı gayrimenkulleri beş yıl geçmeden elden çıkarıp da kazanç beyan etmeyenlere yapılacak izaha davet,
- 2.15. Kira gelirlerini beyan etmediği veya eksik beyan ettiği konusunda ön tespit bulunanlara yapılacak izaha davet,

2.16. Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullandığı konusunda tespit bulunanlara yapılacak izaha davet. Kanun gereği sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullandığı konusunda tespit bulunanların izaha davet edilebilmeleri için, ilgili belge tutarlarının her bir belge itibariyle vergiler hariç 50.000 liranın altında olması ve mükellefin ilgili yıldaki mal ve hizmet alışlarının %5 ini geçmemesi gerekmektedir. Bu sınırların üzerindeki kullanımlar ile Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yer alan diğer fiillerle verginin ziyaa uğratılmış olabileceği hallerde izaha davet hükümleri uygulanmayacaktır.

Mükellefin mal ve hizmet alış tutarları toplamı, KDV beyannamelerindeki bilgilerden çıkarılacaktır. Bu tutarın net olarak tespit edilememesi halinde bu bilgiler, Tebliğin 2. Nolu ekinde yer alan tablo ile mükelleften istenecektir.

3. Ön Tespit, İzaha Davet ve Değerlendirme Süreci ve İndirimli Ceza Uygulaması

Ön tespit, vergi incelemesi yapmaya ve/veya mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişilerden bilgi toplamaya yetkili kılınanlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen bilgi, bulgu veya verilerin İzah Değerlendirme Komisyonuna intikal ettirilmesi neticesinde, mezkûr komisyon tarafından verginin ziyaa uğramış olabileceği ve mükellefin izaha davet edilebileceği yönünde yapılan tespiti ifade eder.

Ön tespit suretiyle izaha davet sürecine başlayabilmek için, ön tespitin ilgili olduğu konu hakkında vergi incelemesine başlanmamış veya takdir komisyonuna sevk edilmemiş olması gerekir. Ayrıca yine bu konular hakkında tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olması gerekir.

Ön tespiti, kendisine gönderilen bulgular ışığında yetkili izah değerlendirme komisyonları yapar.

İzah değerlendirme komisyonları iki türlü olacaktır.

- Gelir İdaresi Başkanlığı Bünyesinde Kurulan İzah Değerlendirme Komisyonu :

Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde kurulan izah değerlendirme komisyonları ilgisine göre vergi dairesi başkanlıkları ile defterdarlıklara bağlı olarak görev yapacaklardır.

Vergi dairesi başkanlıklarında oluşturulacak komisyon, vergi dairesi başkanı veya grup müdürünün başkanlığında, vergi dairesi müdürlerinden veya müdürlerden, defterdarlıklarda oluşturulacak komisyon, defterdar veya defterdar yardımcısının başkanlığında, gelir müdürü ile vergi dairesi müdüründen olmak üzere toplam üç kişiden oluşur.

Vergi dairesi başkanlıkları bünyesinde birden fazla komisyon kurulması mümkündür.

- Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Bünyesinde Kurulan İzah Değerlendirme Komisyonu:

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığında ve Başkanlıkça uygun görülen Grup Başkanlıklarında oluşturulacak İzah Değerlendirme Komisyonu, Başkanlık tarafından biri komisyon başkanı olarak belirlenecek üç vergi müfettişinden oluşur. Ayrıca, söz konusu komisyonlar için yeteri kadar yedek üye seçilir.

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı veya Grup Başkanlıkları bünyesinde birden fazla komisyon kurulması mümkündür.

İzah değerlendirme komisyonları kendisine gönderilen bulgu ve verilerden hareketle vergi ziyayı olabileceğine dair kanaat getirirse, yaptığı bu ön tespitlerin ilgililerini, göndereceği Tebliğin 1 no.lu ekinde yer alan izaha davet yazısı ile izaha davet edecek, kendisine yazılı veya sözlü olarak 15 günlük süre içinde yapılan izahatları 10 gün içinde değerlendirerek;

- Vergi ziyasına sebebiyet verilmediği ve beyanname verilmesini gerektirir bir durum bulunmadığının anlaşılması halinde söz konusu ön tespitle ilgili olarak vergi incelemesi ve takdir komisyonuna sevk işlemi yapmayacak,
- İzaha davet yazısının tebliği tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde izahta bulunulmaması halinde mükellefi vergi incelemesine ya da takdir komisyonuna sevk edecek,
- İzahın yeterli görülmemesi halinde mükellefi vergi incelemesine ya da takdir komisyonuna sevk edecek,
- Mükellefçe yapılan izahın komisyonca yeterli bulunmaması ve beyanname verilmesini gerektiren bir durumun bulunduğu değerlendirilmesi halinde bu durum mükellefe bildirilecektir.

Bu bildirim üzerine, izahın yapıldığı tarihten itibaren 15 günlük süre sona ermeden mükellefçe; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi, ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranındaki izah zammıyla aynı sürede ödenmesi şartlarıyla vergi ziyayı cezası, ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Mükellefe kesilen bu ceza için tarhiyat sonrası uzlaşma istenebilecektir.

İlgili süre içinde anılan vergi ve izah zammının ödenmemesi durumunda %20 lik ceza %50 olarak revize edilecek, izah zammı yerine ise gecikme faizi alınacaktır.

Ayrıca izahatta bulunulmuş olması ve yukarıda belirtildiği şekilde beyanname verilmesi durumu, ilgili mükellefin incelemeye alınmasına ve gerekirse yapılan tarhiyatın ikmaline engel değildir.

Diğer yandan süresinde izahatta bulunmayanlar, inceleme veya takdire sevk edilecekleri gibi, indirimli ceza uygulamasından da yararlanamayacaklardır. Yani bu imkândan yararlanmak isteyenlerin, öncelikle yazının tebellüğünü müteakip 15 gün içerisinde izahatta bulunmaları ve ardından beyanname verme ve ödeme şartlarını yerine getirmeleri gerekir.

Yapılan izahın yeterli bulunmaması ve mükellef tarafından Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinde öngörülen işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda incelemeye veya takdire sevk işlemleri yapılır.

Ayrıca izaha davet edilen mükellefler, davet konusu tespitle sınırlı olarak VUK'nun 371. Maddesi kapsamında pişmanlıkla beyanname veremezler.

Saygılarımızla.